

Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie 2014

J. A. [Signature]
Hvorfor jeg har forlatt Nasjonal Samling

av sogneprest M. Tveter, Vadsø

Da det er blitt klart for mig at Nasjonal Samlings ideologi faller sammen med nasjonal-socialismen og fascismen paa principielt avgjørende punkter, som staar i strid med mitt livssyn, har jeg funnet aa maatte be mig strøke som medlem av bevegelsen.

Det som har gitt mig kl. rhet., er at Nasjonal Samlings fører er gaatt inn i en samarbeidskommisjon for dannelsen av en fascistisk internasjonale, (Denne kommisjon hadde møte i Montreux i Schweiz i høst. Dens italienske navn er: Commissione di coordinamento per l'intesa del Fascismo universale", dens franske navn: "Comite d'action d'universalite/de Rome") at NS overensstemmende hermed i høst er gaatt til angrep paa Folkeforbundet for dets stilling til den italiensk-etippiske konflikt, og endelig at det i den siste tid er kommet tydelig frem at NS principielt inntar en antijødisk holdning.

Men samtidig anser jeg det som min plikt aa uttale at jeg er overbevist om at Vidkun Quisling gaar inn for sin linje ut fra ærlig omsorg for folket uansett stand og stilling, for aa samle det og redde det fra det som han anser som verdens største fare.

Martin Tveter
sign

Sendes herr redaktøren for "Nasjonal Samling".
Ovenstaaende sendes idag til det kristelige dagblad "Dagen", Bergen, samt til "Nasjonal Samling", Oslo, og "Vestlandets Avis".

Jeg er meget lei for aa det skulde gaa slik. Jeg har lært aa sette
quis quis

de NS-folk jeg har møtt . Jeg har møtt saa meget god kamerataand,
Stiftelsen norsk Okkupasjonshistorie, 2014
saa megen selvopofrelse og idealistisk glød i NS , at det gjør mig
ondt aa maatte forlate bevegelsen. Men det er ikke raadelig aa hand-
le mot sin samvittighet.

Vadsø den 20. november 1935. *Erbødigt*

Martin Tjøtta
Arvid Stokke
I samarbeid med nasjonalistiske og fascistiske krefter har jeg funnet aa maatte se tilbake som medlem
av bevegelsen.

Det som har gitt mig kj. ubal. er et nasjonal sam-
arbeid for en samarbidskommission for samarbeid
av en fascistisk internasjonale (Denne kommission hadde møte
i Montreux i Schweiz i høst . Den italienske navn er: Comitato
di coordinamento per l'Intesa del Fascismo universale . Den fram-
gikk navn: "Comité d'entente d'universalité de Rome")
at NS overensstemmende hermed i høst er gått til angrep paa Folke-
forbundet for dets stilling til den italiensk-tyrkiske konflikt,
og endelig at det i den siste tid er kommet tydelig frem at NS prin-
cipielt tar paa en anti-jødisk holdning.
Den særlig grunn for det som er blitt en uttale
at det er overbevisende at vi kan se at det er en del av
at det er en del av det som er blitt en uttale, for aa
samle det og revidere det for det som er blitt en uttale

Martin Tjøtta

Denne brev er tilsendt for
"Vestlandske aviser"
samt til "Norges Tidning" og "Vestlandske aviser".
Det er merket for at det er blitt en uttale
Arvid Stokke

Bergen 7. februar 1937.

Herr major Vidkun Quisling,

O s l o .

Skjønt jeg har holdt fullstendig munn om konflikten med Hjort, begynner rykter om denne i stadig større utstrekning å nå våre medlemmer fra andre kenter av landet. Det har derfor vært nødvendig å orientere nogen få av dette fylkes beste og modneste folk for at de kan stå klar til å møte den mistillit som melder sig. Det første resultat av denne orientering er vedlagte skrivelse undertegnet av samtlige som er blitt orientert. Alle disse er enige om hver på sin kant å gjøre hvad de kan for å avbøte eller redusere den skade som ryktene om uoverensstemmelsene i Oslo uvegerlig vil volde. Men det eneste virkelige botemiddel er selvfølgelig å få selve disse uoverensstemmelser ut av verden.

Der er naturligvis mange ting som Hjort kan klandres for, f.eks. ikke minst ledelsen av "Fritt Folk". Jeg har imidlertid det inntrykk at det mere skyldes at Hjort påtok sig for mange tillitshverv, og kanskje handlet for uselvsterdig, enn noget annet. Man kan jo ikke overse at han har ofret overmåde meget for bevegelsen, og i den utstrekning som det har gått ut over hans advokatpraksis må det vel antas å ha vært arbeide ut fra en ideel innstilling til bevegelsen. Det faktum at der ennå ikke er tilflytt våre motstanderes presse noget om uoverensstemmelsene, taler jo også til Hjorts fordel og gjør at der kanskje ennå er håp om å få en forsoning i stann eller ihvertfall forhindre at Hjort forlater bevegelsen som dens motstander.

Går det ikke an å beskjeftige ham med å skrive brosjyrer eller artikler eller som taler selv om han ikke har noget tillitshverv?

I alle tilfelle vil vi alle sette overmåde stor pris på

om De vilde ta en personlig samtale med Hjort - under fire øine - hvor De kunde fremlegge alle de klager som rettes mot ham og få hans egne uttalelser om disse, så man ikke kan si at De støtter Dem til andres uttalelser. Enhver anklaget bør jo ha rett til å kjenne de anklager som rettes mot ham og ha anledning til å fremlegge sitt forsvær. Og så må der av hensyn til bevegelsen gjøres alt mulig for å frembringe et forlik.

Vanskelighetene er naturligvis store. Men vi har den tillit til Dem at De også vil møte denne oppgave.

Heil og sæl

Georg Vedeler

Bergen 7. februar 1937.

Herr major Vidkun Quisling,

O s l o .

Den orientering som vi har fått om de uoverensstemmelser som hersker mellem fraksjoner av Nasjonal Samlings ledelse, har gjort et dybt og forstemmende inntrykk på oss. Vi er klar over at hvis vår bevegelse ikke skal få et skjebnesvangert, kanskje dødbringende støt, må disse uoverensstemmelser søkes utjevnet, slik at de som er interessert i bevegelsen for dens og landets skyld, og er villig til å yde uegennyttig arbeide i dens tjeneste, kan fortsette med dette.

Uten at vi for tiden vil gå nærmere inn på de beklagelige feil som er begått, vil vi rette en inntrengende henstilling til Dem om å gjøre alt som står i Deres makt for å komme til en slik ordning at det for medlemmene av NS og for utenforstående ikke må gis inntrykk av at organisasjonen er i oppløsning.

Vi forstår at divergensene, både de personlige og de saklige, er blitt så store at det av alle parter vil kreves en høi grad av overvinnelse og overbærenhet å få dem utjevnet. Men for organisasjonens og vår store saks skyld må denne overvinnelse og overbærenhet skaffes til veie. En fortsettelse av striden og et brudd på de foreliggende premisser vil bety et katastrofalt slag for hele bevegelsen og spre en motløshet som vil gjøre arbeidet henimot håpløst.

Denne henvendelse fremkommer utelukkende av interesse for bevegelsen og i håp om at den vil undgå en slik skjebnesvanger svekkelse. Vår tillit til Dem er urokket. Men vi venter og krever av Dem at De så langt det står til Dem er behjelpelig med å imøtekomme vår henvendelse. Der må kunne finnes en form for forsoning eller gjensidig avtale som begge parter kan gå med på.

Der er i Hjorts P.M. flere ting som ikke bare er en

drøftelse verd, men som det også er ønskelig og påkrevet å drøfte. For sakens egen skyld tror vi dog det vil være formålstjenlig å drøfte disse ting uavhengig av konflikten med Hjort. For øieblikket er det mest påkrevet å utjevne motsottningene med ham. Når det er skjedd, må tidspunktet for en videre drøftelse av bevegelsens lover eller lovpraksis overveies.

Heil og sel

Georg Vedeler . Ellen Schmitler Eig. Stinneren
G. Jacobs. Thomas Madde